

Liefde, lijden en levenswijsheid
in het oude Griekenland

AI generated

Liefde, lijden en levenswijsheid
in het oude Griekenland

Is Coronalis

Omslagontwerp Ls Coronalis

ISBN 9789402175295

© 2018 P en B Cornelissen, Hamont-Achel, Belgium

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of, openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

Eerste druk

Inhoud

Woord vooraf	7
De wij-opschriften van Epidaurus.....	8
IG IV 121 I	9
IG IV 121 IV.....	10
IG IV 121 IX.....	11
IG IV 121 XIII.....	12
IG IV 121 XVII	13
IG IV 121 XIX	14
Aesopus: levenswijsheid in de fabel	15
De arts en zijn patiënt.....	16
De vader en zijn dochters	18
De visser en het sprotje.....	20
De herder en de leeuw	22
De leeuw en de vos	24
De leeuw en het everzwijn.....	26
De oude man en de dood	28
Plato: de oorsprong van homoseksualiteit.....	30
Plat. Sym. 189 d-e.....	31
Plat. Sym. 190 a-b.....	33
Plat. Sym. 190 c-d.....	35
Plat. Sym. 190 e-191 a.....	38
Plat. Sym. 191 b-c.....	40
Plat. Sym. 191 d-e.....	42
Lysias: moord in de vijfde eeuw voor Christus.....	44

De verdediging van de moord op Eratosthenes	45
Lys. 1 6-8.....	46
Lys. 1 9-10.....	48
Lys. 1 9-10.....	50
Lys. 1 15-17.....	52
Lys. 1 18-20.....	53
Lys. 1 22-26.....	56
Demosthenes: discriminatie in de vijfde eeuw voor Christus ...	59
De aanklacht tegen Neaira	60
Dem. 59 35-36	62
Dem. 59 37	64
Dem. 59 38-39	67
Dem. 59 40	69
Dem. 59 41-43	70
Alciphron: prostitutie in de tweede eeuw na Christus	74
4.6 [1.33].....	75
4.8 [1.35].....	77
4.9 [1.36].....	80
4.12 [fragm. 4].....	84

Woord vooraf

Door de eeuwen heen lijken de kernthema's van het menselijk bestaan onveranderd gebleven te zijn: Schandalen, hebzucht, machtsmisbruik, gezondheid, ziekte, rijkdom, armoede, geloof en bijgeloof blijven onverminderd de gespreksonderwerpen in onze samenleving.

Dit boekje werpt een blik op verschillende Griekse schrijvers, zonder strikte chronologische volgorde, elk met hun eigen visie op de samenleving en de betekenis van het leven.

Met in gedachten het gezegde "vertalen is verraden", wordt eerst de Griekse versie gepresenteerd, gevolgd door de Nederlandse vertaling. De vertaling is niet altijd woordelijk; het belangrijkste is dat het begrijpelijk blijft.

De schrijvers spreken tot ons vanuit een ver verleden. Soms is wat contextuele uitleg nodig, en deze wordt geleverd in de voetnoten, waar de nodige achtergrondinformatie wordt verstrekt.

De wij-opschriften van Epidaurus

1¹.

In Epidaurus was er in de klassieke periode een heiligdom van de god van de geneeskunde Asclepius. De patiënten kwamen van heinde en ver. Om het verblijf van de zieken en hun begeleiding zo aangenaam mogelijk te maken werden er hotels en theaters in de buurt van de tempel gebouwd. De voornaamste behandelmethode was de tempelslaap. Er werd in de tempel een heel ritueel voltrokken met als doel de patiënt een bepaalde droom te laten beleven. Soms werd de zieke al beter door zijn droom, in andere gevallen werd de droom door de priesters verklaard en in een bepaalde behandeling omgezet. Omstreeks 300 voor Christus hebben de priesters uit propaganda-overwegingen een aantal wonderbaarlijke gezegingen op stenen platen laten beitelen. Hieronder volgen enkele mirakelen!

---

¹ Asclepius, god van de geneeskunde

2.

Κλεὼ πένθ' ἔτη ἐκύησε. Αὐτὰ πέντ' ἐνιαυτοῦς ἦδη κυοῦσα ποὶ τὸν θεὸν ἰκέτις ἀφίκετο καὶ ἐνεκάθευδε ἐν τῷ ἀβάτῳ. Ὡς δὲ τάχιστα ἐξῆλθε ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐγένετο, κόρον ἔτεκε, ὃς εὐθὺς γενόμενος αὐτὸς ἀπὸ τῶς κράνας ἐλοῦτο καὶ ἅμα τῇ ματρὶ περιῆρπε. Τυχοῦσα δὲ τούτων ἐπὶ τὸ ἄνθημα ἐπεγράψατο· “Οὐ μέγεθος πίνακος θαυμαστέον, ἀλλὰ τὸ θεῖον, πένθ' ἔτη ὡς ἐκύησε ἐγ γαστρὶ Κλεὼ βάρος, ἔστε ἐγκατεκοιμάθη καὶ μιν ἔθηκε ὑγιῆ.”

Kleo was vijf jaar zwanger. In die toestand kwam ze als bedevaarder naar de god en sliep in het abaton². Zodra ze uit het heiligdom was, baarde ze een jongen, die onmiddellijk na zijn geboorte zichzelf aan de bron waste en met zijn moeder rondliep. Omdat ze dit had verkregen, schreef ze op het wijgeschenk: “Niet de grootte van het wijtablet is verbazingwekkend, maar de goddelijke ingreep, Kleo was vijf jaar zwanger, totdat zij in de tempel sliep en een gezond kind ter wereld bracht.”

² Het abaton was dat deel van het heiligdom waar de zieken sliepen om een geneeskrachtige droom te krijgen.